

Reactie VGS op het ambtelijk voorontwerp tot 'Wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet in verband met het verbeteren van de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen, alsmede de uniformering van enkele bepalingen daaromtrent voor alle rechtspersonen ('Wet bestuur en toezicht rechtspersonen')

Inleiding

De VGS, de schoolbesturenorganisatie van en voor het reformatorisch onderwijs, heeft met interesse kennis genomen van het ambtelijk voorontwerp van de 'Wet bestuur en toezicht rechtspersonen' en maakt graag van de gelegenheid gebruik om hierop te reageren via de internetconsultatie.

Bij onze organisatie zijn meer dan honderd schoolbesturen en raden van toezicht van reformatorische signatuur aangesloten. Dit betreft zowel scholen voor primair en voortgezet onderwijs, als een school voor middelbaar en een school voor hoger beroepsonderwijs. In het primair onderwijs gaat het in een groot aantal gevallen om besturen van vrij kleine dorpsscholen (zogenaamde 'éénpitters').

Aanleiding

Als wij lezen dat de Minister van Veiligheid en Justitie in zijn aan de Voorzitter van de Tweede Kamer gerichte brief d.d. 12 november 2013 met betrekking tot dit onderwerp stelt dat het kabinet de wettelijke positie en taakvervulling van interne toezichthouders in stichtingen en verenigingen wil verduidelijken, dan kan daar vanzelfsprekend ook van onze kant geen bezwaar tegen bestaan.

Dat geldt, op zichzelf bezien, ook voor het verlagen van drempels tot aansprakelijkstelling of ontslag van wanpresterende bestuurders en toezichthouders.

Kanon, mug

De stelling van de minister dat sommige toezichthouders achterover leunen en zich onvoldoende opstellen als tegenwicht voor het bestuur, is ook niet geheel ongegrond, zo is de laatste tijd gebleken. Maar de VGS vraagt zich wel af of, er met de onderhavige voorstellen geen sprake is van het 'met een kanon schieten op een mug' als het gaat om de eenpitters, de kleine scholen. Wij denken dat deze situatie wel gaat ontstaan, omdat het invoeren van één uniforme regeling, conform die van NV's en BV's, voor alle categorieën rechtspersonen wordt beoogd.

De VGS vindt deze uniformering voor bepaalde categorieën van rechtspersonen, waaronder de meergenoemde 'eenpitters', overdreven.

Wetgeving, voorlichting

Een ander punt is dat het voor ons maar zeer de vraag is of er 'aanvullende' wetgeving (naast wat al in de sectorwetten is opgenomen) nodig is om toezichthouders te laten 'weten van hen verwacht wordt' (pag. 2 van de memorie van toelichting). Onze organisatie is van mening dat voorlichting hiervoor een veel geëigender instrument is dan wetgeving.

Invoeringslast

Invoering van de nieuwe wetgeving betekent voor schoolbesturen een behoorlijke administratieve/organisatorische last. Er zal opnieuw een balans gevonden moeten worden tussen deze nieuwe bepalingen, de vigerende sectorwetgeving en de codes, een en ander toegespitst op de plaatselijke situatie. Die zal veelal dan ook weer moeten leiden tot statutenwijziging.

Slot

De geruststellende opmerking in voorgenoemde brief dat bestuurders en toezichhouders die naar eer en geweten zorgvuldig hun taak uitoefenen, van deze wijzigingen niets hebben te vrezen, mag dan misschien sympathiek bedoeld zijn, maar dit soort wetgeving bevordert het spontane, belangeloze vrijwilligerswerk niet. Terwijl veel scholen (ook in onze achterban) nu juist mede zo goed functioneren, omdat er een betrokken groep vrijwilligers is dat zich hiervoor pro deo inzet. Bij het lezen van een aantal bepalingen in de voorgestelde wetgeving zal men zich echter nog weleens achter de oren krabben en zich de vraag stellen of men zich nog wel voor de aansturing van de school wil inzetten.

Dus: de VGS is vóór adequate voorlichting, maar heeft grote bezwaren tegen aanvullende wetgeving, die het bestuursenthousiasme zal doen verflauwen. Dat werkt wat ons betreft averechts.

Ridderkerk, mei 2014